

Dossier ten behoeve van de leden van de parlementaire enquêtecommissie coronabeleid

Voor contact: [REDACTED]

Introductie

De Vierde Golf is een politieke vereniging die is ontstaan in reactie op de technocratische wijze waarop de pandemie is bestreden. Zij rekent het tot haar missie om grondrechten te bewaken, in het bijzonder in tijden van crisis. Onze leden hebben de afgelopen vier jaar vaak opiniestukken geschreven over dit onderwerp. Een selectie daarvan treft u bijgaand aan als **Bijlage 1**. Ook hebben we meerdere notities geschreven naar aanleiding van de behandeling van de wijziging van de Wpg in 2023. Die voegen we bij als **Bijlage 2**. In dit stuk met bijlagen vragen we op beknopte wijze aandacht voor enkele aspecten die wij van belang achten bij uw onderzoek. Graag staan we tot de beschikking van uw commissie om een nadere toelichting te geven en eventuele vragen te beantwoorden.

De maatregelen

Op de effectiviteit van de maatregelen valt veel af te dingen. De recente evaluatie door het RIVM is te kort door de bocht en kan niet onafhankelijk worden genoemd. De nadelige effecten laten zich daarentegen moeilijk overschatten. We noemen twee maatregelen in het bijzonder:

(1) Ouderen die geen bezoek meer mochten ontvangen en dierbaren die geen afscheid konden nemen hebben tot zeer pijnlijke situaties geleid (**Bijlage 3**). De Zweedse overheidsadviseur Anders Tegnell zei daarover recent nog: *“dat ouderen misschien wel een eigen stem hadden kunnen hebben. Als je oud en ziek bent, kan het een klein risico waard zijn om je kleinkinderen te zien.”*¹.

(2) Het coronatoegangsbewijs heeft bijgedragen aan ernstige maatschappelijk polarisatie en is funest gebleken voor het vertrouwen van velen in de overheid. We voegen vier bijlagen bij: de verklaring Onverdeeld Open, in totaal door 874.557 mensen ondertekend (**bijlage 4**), een persoonlijke argumentatie voor een andere vaccinatie-aanpak van een van onze leden (**bijlage 5**), een persoonlijk verhaal van een van onze leden over de schade en de vervreemding die het ctb en de polarisatie rondom vaccineren hebben veroorzaakt (**bijlage 6**) en ten slotte twee artikelen die verschenen in Follow the Money over de belangenorganisaties achter de invoering van het ctb (**bijlage 7**).

Het is nog erger dan we dachten

De Vierde Golf heeft eerder vraagtekens gezet bij de wijze waarop maatregelen werden ingevoerd: op zondag lekten de plannen uit, op maandag werden de maatschappelijke reacties gepeild, op dinsdag

¹ Aftonbladet, 3 november 2023, <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/eJnMGg/anders-tegnell-om-coronapandemin-det-ar-detenda-som-jag-faktiskt-angrar>

vond de persconferentie plaats, op woensdag werden plannen en OMT-advies naar de Kamer gestuurd, waarna de Kamer op donderdag pas over de dan reeds de facto voldongen feiten mocht praten. Die handelwijze deed geen recht aan de grondige parlementaire toetsing die het inperken van grondrechten vereist. Terugkijkend blijkt bovendien dat de adviezen over, en beleidskeuzes voor, de genomen maatregelen op weinig transparante wijze tot stand zijn gekomen. De heer Van Dissel was als adviseur vaak in het Catshuis te vinden, waardoor hij zijn rol als onafhankelijk adviseur niet goed meer kon vervullen. Beleidsmakers hadden invloed op de adviezen waarop hun beleid vervolgens werd gebaseerd. De voorzitter van de OVV concludeerde dat er een totale rolvermenging was tussen de wetenschappelijke adviezen en de politieke besluitvorming. We voegen als **bijlage 8** een artikel daarover bij. Maar het is mogelijk nog erger dan we dachten. We wijzen op een verslag van een interdepartementaal afstemmingsoverleg van 19 november 2020 (**bijlage 9**) waarin gesproken wordt over een uitvraagproces via de NCTV over het te nemen maatregelenpakket dat richting het OMT “gearticuleerd” zou moeten worden. De Vierde Golf kan noch in het ‘Instellingsbesluit Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Infectieziektebestrijding’ noch in het ‘Reglement voor het OMT’ een grondslag voor een dergelijke rol van de NCTV terugvinden. Graag uw bijzondere aandacht voor dit zogenoemde “articuleren” door de NCTV en wat dit betekent voor de onafhankelijkheid van de adviezen van het OMT.

Vrijheid van meningsuiting en wetenschap onder druk

Tijdens de coronapandemie heerste het beeld dat alle medici en wetenschappers op één lijn zaten met betrekking tot de juiste aanpak, in bijzonder waar het ging over het vaccinatiebeleid. In de praktijk was deze “consensus” een illusie. Experts met standpunten die niet in lijn waren met het meerderheidsstandpunt werden niet gehoord, en zelfs onder directe of indirecte druk gezet door werkgevers en instituten om zich niet publiekelijk uit te spreken. Wij vragen de commissie om uit te zoeken in hoeverre dit heeft plaatsgevonden en welke invloed het kan hebben gehad op het beleid. Daarnaast is er sprake geweest van directe inmenging vanuit de overheid in de vrijheid van meningsuiting met betrekking tot kritiek op het coronabeleid (**bijlage 10**).

Minder repressie, meer zorg

Door het opnemen van een groot deel van de coronamaatregelen in de Wpg is een aanpak van infectieziekten genormaliseerd die het domein van gezondheid overstijgt. Dat verandert de relatie tussen burgers en de overheid fundamenteel. Met de nieuwe Wpg worden virussen collectief bestreden op basis van modellen waarin mensen slechts worden beschouwd als getallen, zonder individuele keuzes of verantwoordelijkheid. Daarbij lijkt steevast gekozen te worden voor maatregelen die de vrijheid beperken en in veel mindere mate voor maatregelen die dat niet doen. We noemen als voorbeelden meer aandacht voor ventilatie en het op- en afschaalbaar maken van de (IC) ziekenhuiszorg. Graag vragen we uw commissie uitdrukkelijk om ook dit aspect mee te wegen in uw evaluatie.

Door de Vierde Golf aanbevolen partijen om gehoord te worden door uw commissie

- De Vierde Golf, over de impact van het beleid op de maatschappij en de politieke besluitvorming en over een crisisbestendige democratie;
- Anders Tegnell, over de in Zweden gekozen alternatieve aanpak;
- Sunetra Gupta, Jay Bhattacharya en Martin Kulldorff, opstellers van de “Great Barrington Declaration” over een alternatieve aanpak en de (on)vrijheid van het wetenschappelijke debat;
- Mona Keijzer, Jona Walk en Ronald Meester, opstellers van de verklaring Onverdeeld Open, over de onwenselijkheid van het coronatoegangsbewijs;
- Thomas Bollen en Jannes van Roermund, over de stukken die zij in Follow the money schreven;
- Jos Frantzen, schrijver van ‘Epidemiology of Infectious Diseases - A Human View’, over een bredere dan enkel medische aanpak van epidemieën;
- Pancras Pouw, voorzitter van mkb/zzp-belangenvereniging beUnited over de gevolgen van lockdowns voor het mkb en zzp-ers.